

دختران دبیرستانی که در مسجد محله رشد کردند، حالا خودشان میدان دار تربیت نسل جدید هستند

از «میثاق الحجه (عج)» تا «طوبی»، زنجره دختران کنشگر محله آیت... عبادی

میترا صدرا نیم ساعت تا شروع کارگاه «من ارزشمند» مانده است. زیرزمین مسجد غدیر با بالایی در محله آیت... عبادی آرام آرام شکل یک کلاس به خود می گیرد. یکی از دخترها جای دم می کند. چند نفر پشت میز ثبت نام نشسته اند و اسامی تازه وارد ها را می نویسند و چند نفر دیگر سیستم صوت و میز استاد را آماده می کنند. هر کس کاری دارد. انگار همه می دانند کجای این کار گروهی باید بایستند.

اینجا «هیئت دخترانه طوبی» است؛ جمعی که برای اعضایش فقط به برگزاری مراسم مذهبی محدود نمی شود.

موسسان آن، خانم های جوانی هستند که سال ۱۴۰۲ این هیئت دخترانه را تشکیل دادند. اما خود این بانوان، سال ها پیش گردهم آمده بودند. زمانی که در سال ۱۳۹۷ پشت نیمکت های کلاس دهم دبیرستان الزهرا (س) درس می خواندند تصمیم گرفتند بیرون

از مدرسه کنار هم باشند. دغدغه شان فقط داشتن یک دورهمی نبود. می خواستند فضایی داشته باشند که در آن خودشان تصمیم بگیرند، برنامه طراحی کنند و نتیجه کارشان را ببینند.

برای همین هیئت خودشان را با نام «میثاق الحجه (عج)» تشکیل دادند و به پیش بردند.

محروم بود. در این اردو ها هر کدام از اعضا توجه به مهارتش مسئولیتی را قبول می کرد. یکی خیاطی آموزش می داد و نفر بعدی کلاس تقویتی برگزار می کرد. در همه این برنامه ها خانم امیری تقسیم کار، مدیریت اجرا و هماهنگی گروه ها را به خود ما سپرده بود.

این هیئت تا چند سال در مسجد جوادالائمه (ع) فعالیت داشت و پس از آن، زیرزمین مسجد غدیر با بالایی را مرکز فعالیت هایش قرار داد.

هیئت های تازه تأسیس برای نسل جدید

سال ها از آن پنجشنبه ها گذشته است. اعضای اولیه هیئت «میثاق الحجه (عج)» حالا بزرگ شده اند؛ بعضی در دانشگاه های شهرهای دیگر مشغول تحصیل اند و بعضی ازدواج کرده اند. با این حال، هرازگاهی دوباره دور هم جمع می شوند و برنامه هایی را برگزار می کنند.

امیری می گوید: پس از شهادت دانیال رضازاده در سال ۱۴۰۱، همسر شهید که یکی از اعضای گروه بود و دوستانش حال و هوای خوبی نداشتند برای اینکه از این فضای سنگین فاصله بگیرند، پیشنهاد تشکیل هیئتی تازه برای دختران دانش آموز را مطرح کردند. به این ترتیب، «کانون فرهنگی و هیئت دختران طوبی»، در سال ۱۴۰۲ برای دانش آموزان دوره ابتدایی اول و دوم شکل گرفت.

او ادامه می دهد: برای این گروه سنی بیشتر در مناسبت های مختلف برنامه داریم؛ آن ها را به اردو های تفریحی و ورزشی می بریم و برایشان جشن تکلیف برگزار می کنیم. اما فعالیت های اعضای قدیمی هیئت «میثاق الحجه (عج)» به اینجا ختم نمی شود. آن هایی که همچنان در این جمع مانده اند، حالا برای نوجوانان دهه نودی برنامه ریزی می کنند.

امیری می گوید: پس از اعتکاف امسال و استقبال خوب دانش آموزان دوره متوسطه اول و دوم، به درخواست خود آن ها، هیئت نوجوانان «حداث الحسین (ع)»، را نیز راه اندازی کردیم. حالا نوجوانان این هیئت یکشنبه ها در کارگاه های «خودشناسی و عزت نفس»، شرکت می کنند و در مناسبت های مختلف نیز ایده های خودشان را برای اجرای برنامه ها به میدان می آورند. افسانه بیات، از اعضای قدیمی هیئت می گوید: مادر این گروه با صمیمیت و همدلی فعالیت های مختلفی انجام دادیم. بزرگ شدیم و کنار هم رشد کردیم. دوست داریم هیئت های «طوبی»، «حداث الحسین (ع)» را پربارمانند و این تجربه در سال های بعد به رشد و پیشرفت نوجوانانی کمک کند که قرار است مسئولیت های تازه زندگی را بر عهده بگیرند.

حالا تیم اصلی هیئت و موسسان آن حدود چهل نفرند. هنوز هم برنامه های خودشان را کانتار نسل جدید دنبال می کنند. حداقل ماهی یک بار دور هم جمع می شوند و خاطرات قدیم را مرور می کنند. خیلی از آن ها در خانه، محل کار و دانشگاه مسئولیت جدید دارند و ایده و طرح های جدید ارائه می دهند. فاطمه می گوید: این نتیجه حضور و کار مشترک گروهی در دوران نوجوانی است. حضور در این هیئت ما را برای آینده و حضور در جامعه آماده کرد.

فاطمه هنوز هم جزئیات نخستین دیدار با مهناز امیری را به خاطر دارد. خانه شان نزدیک مسجد بوده و پیش تر او را می شناخته است. او می گوید: دوستانم نگران این بودند که خانم امیری مثل بزرگ ترهای دیگر فضای فعالیت ما را محدود کند و حال و هوای نوجوانی ما را درک نکند. از آن ها خواستم خانم امیری را از نزدیک ببینند و هر چه دل تنگشان می خواهد، بگویند. جلسه در مسجد محل برگزار می شود و تصورشان تغییر می کند. فاطمه ادامه می دهد: بچه ها آن روز هر چه در ذهنشان می گذشت، مطرح کردند، اینکه ایده و طرح را خودشان بدهند و اجرا هم بر عهده آن ها باشد. خانم امیری هم که می خواست پایگاه بسیج تنها به خانم های بزرگ محله محدود نشود از حضور نوجوان ها استقبال کرد و اتاق بالای مسجد را در اختیارمان گذاشت.

پنجشنبه های ایده پردازی و کار

دخترها اتاق بالای مسجد را تمیز و مرتب می کنند. برای برنامه ها تصمیم می گیرند و قرار هفتگی شان می شود روزهای پنجشنبه. در این روز با هم فکری هم ایده و طرح هایشان را بر حسب نیاز هایی که مختص سنشان است، مطرح می کنند. برگزاری کلاس های تقویتی، دعوت از روان شناسان مطرح برای دوره های خودشناسی، برگزاری مراسم در مناسبت های ملی و مذهبی و فعالیت فرهنگی در بوستان محله بخشی از این ایده ها است. با همت و تلاش تک تک اعضا طرح ها شروع و به سرانجام می رسد. اسم گروه را هم می گذارند، «هیئت نوجوانان میثاق الحجه (عج)».

راضیه صادقیان، یکی از همان دانش آموزان کلاس علوم انسانی است. می گوید: اولین طرح بزرگمان مربوط می شود به محرم و صفر همان سال، یعنی ۱۳۹۷. زمین ورزشی جلوی فروشگاه رفاه را خودمان تبدیل کردیم به موبک و چادر زدیم و مراسم عزاداری برای بانوان گرفتیم. مداحی و سینه زنی را پیش بردیم و پذیرایی را هم خودمان انجام دادیم. هر کس کاری را بر عهده گرفت و تجربه ای به دست آوردیم که شاید در مدرسه فرصتش را نداشتیم.

مرضیه، خواهر دوقلوی راضیه، نقش مهناز امیری را در شکل گیری این ارتباط مهم می داند و می گوید: خانم امیری با ما مثل یک دوست و رفیق صمیمی بود. طوری با ما ارتباط می گرفت که انگار هم سن خودمان است. همین رفتار باعث شد نوجوانان بیشتر جذب هیئت شوند و کنار هم با برگزاری فعالیت های گروهی رشد کنند.

میدان تجربه و مسئولیت

در طول این سال ها برنامه های متنوعی را اجرا کردند. فاطمه در این باره می گوید: یک نمونه آن، اردو های جهادی در روستاهای

آغاز کار با جلسه دوستانه

مهناز امیری، سی و نه ساله و همراه این جمع، آن روزها را به یاد می آورد. تازه مسئولیت پایگاه فاطمیه را بر عهده گرفته بود که با فاطمه و چند نوجوان دیگر آشنا شد. خیلی زود متوجه می شود که آن ها دوست دارند به شکل مستقل، ایده های خودشان را اجرا کنند. برای همین فضا و هزینه های اولیه برنامه ها را در اختیارشان می گذارد تا بتوانند کار را شروع کنند.

فاطمه حدادی، بیست و دو ساله، نخستین عضو این گروه، آن زمان دانش آموز دبیرستان الزهرا (س) در آیت... عبادی ۱۸ بوده است. او می گوید: ایده اولیه در همان جمع دوستانه هم کلاسی ها شکل گرفت؛ دخترانی که بعضی مداحی و مولودی خوانی می کردند و تعدادی هم به فعالیت های فرهنگی و فوق برنامه علاقه داشتند. دور هم جمع شدیم. از ۲۸ دانش آموز کلاس دهم در رشته علوم انسانی، پانزده نفر تصمیم گرفتیم این مسیر را با هم شروع کنیم.

عکس: میترا صدرا/شهرآرام